

1. Въведение в управлението на проекти (УП)

❖ **Умения, които ще придобиете:** Разбиране и интегриране на процесите по УП с целите на бизнеса; Прилагане на проектни принципи в разл. организационни нива.

❖ **Проектът(П)** е **временно** начинание с цел да се създаде **уникален продукт или услуга**. Решава **проблем** и отговаря на определени **нужди**. П има **бизнес измерение** и резултатът от П е постигане на определена **полза/ печалба за потребителя**.

❖ **Основни характеристики на П:**

- ✓ реализира се от **хора** и има определен **обхват**
- ✓ ограничава се от страна на **време** и **ресурси**
- ✓ **планира** се, **контролира** се и се **изпълнява**
- ✓ **Временно** - всеки П има **начало и край**.
- ✓ П се състии от добре дефинирани и подредени в график **задачи**, които трябва да водят към създаване **резултат** – продукт или услуга – цел на П.
- ✓ П е **уникален**- има за цел да се направи нещо, което не е направено до сега в организацията, където се реализира П.
- ✓ П се реализира чрез **ресурси**- време, пари, материали, машини, съоръжения и труд.

❖ **Триъгълник на П:**

- ✓ **Обхват**-определя **продукта или услугата**, която ще бъде реализирана като **резултат** от П.
- ✓ **Време** – времевия график на П от неговото **начало до неговия край**

- ✓ **Разходи** – разходите в пари за реализация на П
- ✓ **Качество** - в много проекти това може да е четвъртият ограничител на П и оценява **удовлетвореността на потребителя** от резултатите на проекта

❖ **Водещ фактор на П:**

- ✓ В много проекти **един от ограничителите на П** е и водещ фактор, който **най-много влияе върху изпълнението на П.**
- ✓ Трябва да се **идентифицира** този водещ фактор и да се **минимизира** неговото влияние върху П.

❖ **УП** – е приложението на **методика, методи, знания, умения, средства и техники** спрямо задачите на П с цел да се задоволят нуждите и изискванията на клиента на проекта.

❖ **Екип на П:** УП изисква създаването на специална организационна структура- **екип на П (ЕП)**:

- Обикновено е **част от фирмата** или организацията, която реализира П
- Може да включва и **външни консултанти**
- ЕП може да бъде организиран в **групи**, изпълняващи отделни задачи- бизнес анализ, поддръжка...
- След като ЕП постигне очакваният резултат **се разпуска** и участниците се разпределят по други П

❖ **Знания и умения на ЕП:** **Практики и знания в УП;** Знания в **приложната област;** Знания и практики по **общ мениджмънт**

❖ **УП в глобална среда:**

◊ ЕП може да е съставен от хора от разл. страни, с разл. култура, вероизповедание, обичаи и политически виждания

◊ Често П се финансира или изпълнява в **чужда страна**, с **чуждестранно ръководство** на проекта или **спонсорът или клиентът е от друга държава**(EU – структурирни фондове и програми, USAID funded projects, Outsourcing projects)

❖ УП, бизнес или технология:

◊ П трябва да е подчинент на **бизнес цели**, а не на технологични цели.

◊ При подготовка П следва да се фокусира **на решението на бизнес задача**(да се подобри **ефективността**, да се реализират **икономии**, да се повиши **качеството**...), а не само изключително на нейното технологично решение.

❖ УП- Организационен аспект - Основни организационни **въпроси** в организацията, изпълняваща проекта: Кой взема решенията? Как се управлява персонала? Как хората комуникират помежду си и в йерархията на организацията (формални и неформални методи на комуникация) ?

❖ Успехът на П може да се оцени на няколко нива:

◊ **Реализация на целите и задачите** на П в рамките на **времето за изпълнение и бюджета** на П с предварително определено **качество**(основно ниво).

◊ **Ефикасност** на П(използване на ресурсите).

◊ **Полза** за клиента(доколко са реализирани бизнес целите на клиента).

◊ **Подобрение в организацията**(на база натрупване на знания, опит и добри практики).